

MAASTRICHT DIGITAAL

TWEE MAANDELIJKS MAGAZINE

Foto : Mike Coumans

John Kerkhofs : Servaasbron Fotograaf aan het woord
Foto van de maand Literair perelke Straat uitgelicht
Alde Caerte en nog veel meer...

Inhoud

April 2021 | 26e editie

- 3 Maastricht Digitaal
- 4 Bronprocessie
- 11 Boschstraat
- 12 Historia Traiecti ad Mosa
- 14 Fotograaf aan het woord
- 17 Gedicht
- 18 Foto van de maand
- 20 Kruisweg
- 21 Beeld in de stad
- 22 Molen
- 23 Facebook
- 24 Vroeger en nu
- 25 Perelke
- 26 Alde Caerte
- 29 Pieke
- 30 Thuis in Maastricht
- 32 Stormschade
- 34 Paul Berben
- 36 Theater aan het Vrijthof
- 42 't Stel leech
- 44 Straat uitgelicht
- 45 Opa Jam
- 46 Foto van de maand
- 48 Fotograaf aan het woord
- 51 Avondlucht
- 52 Online festival
- 54 Vicky Beckers
- 56 Coverfoto

Foto's in deze editie: Mike Coumans, Helen van den Broek, John Kerkhofs, Joseph Verhaegen, Stefan Vrancken, Annie van Strien, Marina Nefkens, Louis Brouwer, Koos Wijnants, Luc van Engelshoven, Willie Lion, John Eijssen, Zjearaar Vandenboorn, Marlou Mommers, Aggie Janssen, Vicky Beckers, George Vogelaar.

MAASTRICHT DIGITAAL

Dit is de tweede editie van het tweemaandelijks magazine van Maastricht Digitaal van 2021. In ons magazine kennen wij een aantal vaste rubrieken. Daarnaast zijn wij altijd op zoek naar interessante informatie die past bij Maastricht Digitaal. Denk je dat een bepaald onderwerp wellicht interessant is om in een volgende editie op te nemen? Stuur dan een mail naar :

info@maastrichtdigitaal.com

"Haw pin"

We gaan langzaam richting het voorjaar. We hebben al een paar mooie zonnige dagen gekend. En op die dagen zie je ook dat menigeen weer naar buiten gaat, ondanks dat we nog steeds met de beperkingen te maken hebben van corona. Ook voor Maastrichtdigitaal is het pre-lenteweek een uitnodiging om weer verder te bouwen aan de website. Inmiddels is stadsdeel Wittevrouweveld toegevoegd aan de website en wordt er op dit moment gebouwd aan stadsdeel Scharn. Het streven is om dit jaar Maastricht Zuid Oost en Maastricht Noord Oost te kunnen afronden. We houden jullie op de hoogte.

Foto : Helen van den Broek

Foto : John kerkhofs

Sint Servaasbron en Bronprocessie door John Kerkhofs

Hoe kan het zijn dat iets wat dichtbij is en ieder jaar weer terugkomt zo vaak als laatst bezocht wordt. Ik heb 10 jaar gewoond in Biesland en mag wel zeggen dat ik een mooie jeugd heb gehad. De bron bezocht ik wel eens maar dan meer als speelplaats als ik bij de Fam. Mourmans de bewoners van het ernaast gelegen boerderij uit 1904 op bezoek ging, de boerderij is enkele jaren geleden verkocht aan die Fam. Cohlen die hier nu een eigentijdse villa hebben laten bouwen.

Jaarlijks trekt op de zondag voor 12 mei, het feest van Sint Servaas, een bronprocessie naar de St. Servatiusbron in Biesland. De plek werd ook wel Servaasbroek genoemd. Ontstaan toen Sint Servaas van Tongeren naar Maastricht vluchtte. Toen hij dorst had, klopte hij, met zijn wandelstok op de grond. En voorwaar, een bron ontsprong. Het zou geen gewoon water blijken te zijn, maar bijzonder heilzaam tegen zweetvoeten, in een andere bron wordt gesproken over oogziekten. De kanunniken van de Servaaskerk in Maastricht hebben tal van pogingen ondernomen dit heilig water naar hun kerk te leiden. De houten leidingbuizen van Biesland tot op het Vrijthof waren geen succes. Boeren die hun land bewerkte troffen nog eeuwen later resten aan van deze houten buizen.

In de 19e eeuw was van de bron enkel nog een drassig veld overgebleven. In 1886-88 metselde men op deze plek een ronde stenen put. Boven de put plaatste men een smeedijzeren baldakijn en een Servaasbeeldje. De rand van de put droeg als opschrift:

'Eer Pelgrim deze heilige bron, en hetzij dorst of koorts u kwelle, drink tot lafenis en genezing, zoo helpe u de H. Servatius'.

In 1888 werd het ingezegend. In 1958 en 1997 werd de put gerestaureerd. Sinds 1997 staat hetzelfde opschrift in steen gebeiteld in het plaveisel bij de toegangspoort.

De wonderbaarlijke kracht van het water uit de Servaasbron ("bron van Biesland") wordt al gememoreerd in de Servaaslegende, die in de 12de eeuw door Henric van Veldeke werd opgetekend. In deze legende beschrijft Henric de Romereis van Servaas. Op de terugtocht kreeg Servaas een overweldigende dorst, maar nergens zag hij een beek, bron of put om zijn dorst te lessen en hij bad: "Wees mij genadig Jezus, U bent de bron van al het goede. Het water en bloed dat uit Uw zijde vloeide, lest de eeuwige dorst en verzacht het eeuwige leed". Terwijl hij deze woorden sprak tekende hij met zijn staf een kruis in de verdorde aarde en op deze plek ontsprong een nieuwe bron. Een Engel bracht hem een beker om uit de bron te drinken en hierna bracht Servaas het water naar een zieke weduwe, die door koortsen werd gekweld. Nadat zij uit de beker had gedronken, genas zij onmiddellijk van alle kwalen. Deze beker bevindt zich nog steeds in de kerk van St. Servaas. Ontelbare zieken bezochten de kerk om uit deze beker te mogen drinken en te genezen. Nu, acht eeuwen later, wordt de beker nog steeds in de Schatkamer getoond: het is een Romeinse ribbenschaal van paars en wit geaderd glas. De glazen schaal was in de middeleeuwen in een gouden kelk gevat en in de 17de eeuw werd ze in een zilveren ananaskelk gemonteerd.

Nadat men aan het einde van de vijftiende eeuw bij het uitwerken van de eerste plannen om op het Vrijthof een St. Servaasfontein aan te leggen tot de conclusie kwam dat er onvoldoende water voorhanden was om de fontein te voeden, was de "Servaasfontijn" een eeuw lang als gewone waterput door de inwoners van de stad in gebruik. In 1595 wordt de Servatiusbron voor het eerst vermeld, als de Raad het plan voor de aanleg van de Servaasfontein hervat. Deze keer wordt een onderzoek ingesteld naar de mogelijkheden om vanaf de bron van Biesland, toen nog als het Servaasbroek aangeduid, een pijpleiding aan te leggen naar het Vrijthof. De berekeningen van de niveauverschillen en het traject van de pijpleiding werden met behulp van Luikse ingenieurs bepaald. Al in 1603 werd met de werkzaamheden een begin gemaakt bij de bron van Biesland: hier werd een verzamelbekken gemetseld om het bronwater op te stuwen, zodat er voldoende druk in de leiding zou staan om op het Vrijthof een krachtige waterstraal te formeren. De waterleiding bestond uit elzenhouten pijpen, die uit rechte boomstammen werden geboord. Met ijzeren banden werden de houten pijpen aaneengeklonken. Het traject van de leiding liep eerst door het Jekerdal langs de Jeker tot de waterpoort aan de Zwarte Sluizen en vervolgens door de Bonnefantestraat via de Bouillonstraat en de Papenstraat naar het Vrijthof. De eerste proefneming werd echter een grote teleurstelling, want aan het Vrijthof kwam slechts een klein straaltje water uit de leiding gelopen. Om de watertoevoer te vermeerderen werd een deel van de pijpen opgraven en de kern ervan verder uitgeboord. Om de waterstuwning te vergroten werd aan de Bouillonstraat een ondergronds waterbassin aangelegd. Toen ook deze maatregelen niet het gewenste effect hadden kwamen enkele Waalse steenhouwers met het plan om de fontein verdiept aan te leggen, hetgeen succesvol werd uitgevoerd. Sinds 1608 konden de pelgrims op het Vrijthof het gehele jaar door het geneeskrachtige water uit de Servaasfontein putten. Hiervoor werden kleine aardewerk bekers bij de fontein neergezet.

De waterleiding tussen Biesland en het Vrijthof, bleef een voortdurende bron van zorg. In 1657 bleek dat een groot deel van het leidingnet niet meer gerepareerd kon worden. De Magistraat ontbood de Fonteinmeesters van Aken en Luik om hierover te adviseren. Zij stelden voor om de houten leidingen te vervangen door pijpen van gebakken klei. Het advies werd in de wind geslagen en in plaats daarvan kocht de Magistraat 600 bomen, waarmee de leiding over een lengte van 1000 voeten hersteld kon worden. Deze herstelwerkzaamheden werden uitgevoerd door burgers die woonden aan de straten waardoor de leiding liep. Dankzij deze bezuinigingsoperatie kon de Magistraat bij de bron van Biesland in 1662 een watermolen langs de Jeker bouwen, waarmee het bronwater door het buizenet gepompt kon worden

De Servaasfontein was niet meer in gebruik toen de Franse koning Lodewijk XIV in 1673 de stad Maastricht veroverde. De laatste resten van de Servaasfontein werden in 1733 opgeruimd. De plek van de voormalige fontein werd door een vijfpuntige stadsster van witte Maaskeien gemarkeerd. De bron van Biesland was in de 18de eeuw geheel verwaarloosd en in de 19de eeuw was de locatie nog slechts als een drassig veldje herkenbaar. In het laatste kwart van de 19e eeuw werd de bron in oude luister hersteld: op 10 juli 1888 trok een processie van duizenden gelovigen van de St. Servaaskerk naar de Bron van Biesland, die door Deken Schmeits plechtig werd ingezegend. De herstelde bron bevond zich in een ronde put, waarop een smeedijzeren baldakijn was gemonteerd. Het baldakijn werd net als bij de fontein op het Vrijthof bekroond door een beeldje van St. Servaas.

Toen in de jaren vijftig, onder het dekenaat van mgr. Ingendael, met als promotor Jef Peeters, een brontochtcomité werd opgericht, dat gedurende een tiental jaren geijverd heeft de oudste devotie te doen herleven, wat aanvankelijk ook gelukt is. De eerste zorg van het comité was weer bewegend water te krijgen. Dit werd gevonden door op een 40 tal meters afstand een wel te slaan, waaruit door middel van een hydraulische pomp water werd verkregen, dat door buizen die een geschenk waren van Staalwerken De maas, naar de plaats van de oorspronkelijke bron werd vervoerd. Het terrein werd gezuiverd van onkruid en het beeld door de beeldenrestaurateur Willy Mares opgeknapt. Architect Brouwers nam de leiding op zich en maakt met behulp van gemeentelijke subsidie en daadwerkelijke steun van verschillende bedrijven het geheel weer tot een alleszins aantrekkelijke devotieplek.

Er werden toen door het brontochtcomité weer processies georganiseerd op de vooravond van 13 mei, Sint Servaasdag. Een relik van St. Servaas met priesters, misdienaars, flambouwen en muziek van de fanfare van Biesland St.Servatius naar de bron van Neerkum gevoerd en daar werd dan gebeden, gezongen en gepreikt, eerst door mgr. Ingendael, naderhand door zijn opvolger mgr. Jennekens. Maar de watertoevoer bleef, ondanks alle goede pogingen, een bron van zorg voor het comité en daarbij gevoegd de tanende belangstelling voor het religieuze leven, daalde de belangstelling voor deze bedevaart snel. In 1964 vond de laatste tocht plaats. Wie nu de laatste bron bezoekt, vindt bij de ingang twee stenen pilasters, bij de restauratie geschonken door een Maastrichtse jurist, mr. De Bruyn. Daartussen een gesloten ijzeren hek en daarboven het psalmwoord 'Benedicite Fontes Domino'. Bronnen zegent de Heer. De huidige St.Servaasbron doet dit dan nog maar in een zeer bescheiden mate.

Bewoners van oud-Biesland bliezen de bedevaart naar de Servaasbron eind jaren zeventig nieuw leven in. Oorspronkelijk bedoeld om het jubileumfeest van fanfare Sint Servatius uit Biesland te vieren is de bronprocessie de afgelopen decennia weer uitgegroeid tot een volksdevotie waar, bij mooi weer, zo'n 500 mensen op afkomen. Hét sociale hoogtepunt van het jaar in de wijk Biesland.

Jaarlijks trekt op de zondag voor of op 12 mei, het feest van Sint Servaas, om 10.00 uur een bronprocessie met o.a. het borstbeeld van Sint Servaas en andere patroonheilige die Maastricht telt worden meegedragen door de verschillende dragersgilden. Omdat Sint Servatius de patroonheilige is van de stad Maastricht en de fanfare zijn naam draagt lopen zij voor het beeld van Sint Servaas. De processie gaat vanaf de Theresiakerk via de Cannerweg naar de Sint Servaasbron. Daar heeft in de open lucht een misviering plaats met aansluitend Frühshoppen.

Bronnen :

WEBSITE Bert Geschiedenis, Maastricht Digitaal, Wikipedia, Fanfare St.Servatius, Voorzitter Broncommissie Frans Boulanger, BOEK: Buitengebied - Sint Pietersberg, Jekerdal, Cannerberg Cultuurwaardenonderzoek Deelrapport Archeologie Gemeente Maastricht November 2010 blz 26 en 27, Maastrichtse Monumententaal door Fons van Hees blz 164, Google Books Encyclopedie van Hollandse Heiligen, bedevaartplaatsen en genadeoorden Blz. 101-102 door Mohammed el-Fers.

Joseph Verhaegen paintings

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

MAASTRICHT: EEN KONINKLIJKE EN KEIZERLIJKE ONTMOETINGSPLEK

In de 'Leydse Courant' van vrijdag 6 november 1818 lezen we dat de "Prins en Prinses van Oranje" op 2 november 1818 naar Maastricht waren afgereisd om "de Keizerin Douairière van Rusland" te ontvangen en vervolgens samen de reis naar Brussel voort te zetten. Wie waren deze koninklijke en keizerlijke personen die elkaar in of bij Maastricht troffen? De "Prins en Prinses van Oranje" (rechter gedeelte van de afbeelding) waren op dat moment Willem (geboren te 's-Gravenhage in 1792), zoon en troonopvolger van koning Willem I, en de echtgenote van prins Willem, grootvorstin Anna Paulowna van Rusland (geboren te Sint Petersburg in 1795), dochter van tsaar Paul I van Rusland en tsarina Maria Fjodorovna (linker gedeelte van de afbeelding). Die laatste was dus de in het krantenartikel genoemde "Keizerin Douairière van Rusland", in 1759 geboren als Sophia Dorothea Augusta Louisa, hertogin van Württemberg. In 1840 deed koning Willem I afstand van de troon omdat hij zijn geplande omstreden tweede huwelijk met gravin Henriëtte d'Oultremont de Wégimont (geboren te Maastricht in 1792) wilde doorzetten. Hierdoor werden de "Prins en Prinses van Oranje" op 7 oktober 1840 koning (Willem II) en koningin der Nederlanden. Koningin Anna was overigens een zus van de Russische tsaren Alexander I en Nicolaas I.

Bron krantenartikel: Delpher.

BRUSSEL den 3 November. H. H. K. K. H. H. de Prins en Prinses van Oranje zijn gister ochtend om 8 uren naar Maastricht vertrokken, ten einde H. M. de Keizerin Dousiriëre van Rusland, hünne Doorl. Moeder te ontvangen, en welke alhier dezen namiddag tusschen 4 en 5 uren wordt te gemoet gezien. In den jare 1786 heeft onze Stad nog eens de eer genoten van die Vorstin te zien, alstoen reizende onder den naam van Gravinne van 't Noorden, vergezeld zijnde van Keizer Paul I.

HISTORIA TRAIECTI AD MOSAM

Door Stefan Vrancken (stefan.vrancken@live.nl)

MARIA JOSEPHINA HALLEUX: GEBOREN IN SINT MARTENS VOEREN

Wat is de Voerstreek toch een pareltje. Op deze foto kunnen we de Sint-Martinuskerk in Sint-Martens-Voeren (Fouron-Saint-Martin) bewonderen. De Romaanse toren werd tussen 1000 en 1250 gebouwd, terwijl het schip en het koor dateren van 1728-1730. In dit nostalgische plattelandskerkje werd op 19 maart 1773 Marie Joseph Halleux gedoopt, dochter van Jean Henri Halleux en Anne Marie Cluten. De naam van Marie Joseph zou later 'vernederlandst' worden tot Maria Josephina. Maria Josephina Halleux vond een 'Nederlandse' echtgenoot in de persoon van Jacobus van den Boorn (geboren te Heugem in 1778 als buitenechtelijke zoon van Brigitta van den Boorn), en in 1802 werden zij in Heugem de ouders van hun eerste kind, Johannes Jacobus van den Boorn. Na de geboorte van dit eerste kind in 1802 verhuisde het echtpaar Van den Boorn-Halleux naar Maastricht, waar ze gingen wonen in de 'Rue Grand Fossé' (Grote Gracht), en later in de Capucijnenstraat. Maria Josephina Halleux werd vervolgens in 1835 weduwe, en verliet daarna Maastricht om in Heer te gaan wonen bij haar zoon, de eerder genoemde Johannes Jacobus van den Boorn. Daar blies zij op 28 oktober 1837 haar laatste adem uit, 64 jaar oud. Drie jaar na het overlijden van Maria Josephina Halleux, in 1840, werd haar kleindochter in Heer geboren: Maria Hubertina Catharina van den Boorn, dochter van genoemde Johannes Jacobus van den Boorn en van Maria Catharina Rondas. Deze kleindochter vond een echtgenoot in de persoon van Jan Laurens Cremers (Nuth 1832-Maastricht 1905), met wie zij in 1862 te Amby (de woonplaats van haar vader en stiefmoeder) in het huwelijk trad. Direct na dit huwelijk vestigde het jonge paar zich in de Rechtstraat in Wyck, waar Maria Hubertina Catharina van den Boorn in de periode 1863-1878 minimaal negen keren in het kraambed zou liggen. Het jongste kind, Johannes Ludovicus Cremers (1878), trouwde in 1902 met de Sint Pieterse Maria Catharina Isabella Hubertina Jongen.

Zij werden op 18 december 1913 te Visé (België) de trotse ouders van Héléne Hubertine Catharine Cremers. Acht maanden later werd Visé verwoest door de troepen van keizer Wilhelm II. Héléne Vrancken-Cremers werd de grootmoeder van Stefan Vrancken.

FOTOGRAAF AAN HET WOORD...

Annie van Strien

Hallo iedereen,

Graag wil ik mij even voorstellen.

Mijn naam is Annie van Strien, 63 jaar, woon sinds 4 jaar in Maastricht. Oorspronkelijk kom ik uit Noord Brabant, maar ben voor de liefde naar Limburg verhuisd. Ik ben werkzaam als groepsbegeleidster bij een dagbesteding met jong Volwassenen met een verstandelijke beperking.

In mijn vrije tijd ga ik er graag op uit met de fiets, heerlijk genieten van de natuur. Verder hou ik mij bezig met fotograferen, dagje zee, terrasje pikken en op z'n tijd een dag doorbrengen met familie/vrienden iets wat ik ook erg belangrijk vind.

Het fotograferen heb ik altijd al leuk gevonden en was dan ook degene die op bruiloften, bij dopen en andere familieaangelegenheden de foto's maakte. Dit met een compact camera in de automatische stand, dus weinig uitdaging. Uiteindelijk werd ik minder actief en gebruikte ik mijn camera alleen nog tijdens vakanties. Twee jaar geleden nam ik mijn oude hobby weer op en ruilde mijn compact camera in voor een systeemcamera en ging op zoek naar een cursus fotografie. Deze vond ik online en heb daar de basis en gevorderde cursus afgerond. Voorheen had ik nog nooit van diafragma, sluitertijd gehoord, nu gebruik ik nooit meer de automatische stand en is het fotograferen weer een uitdaging. En ga dan ook regelmatig op pad met mijn camera. Zeker in Maastricht en omgeving kan ik mij helemaal uitleven met het maken van mooie foto's. Op dit moment doe ik mee aan een maandelijkse fotochallenge, waar ik iedere maand een andere opdracht krijg, dit is steeds weer een uitdaging. Mijn interesse blijft groeien, krijg goede tips voor het aanschaffen van fotomateriaal, zodat ik mezelf steeds blijf verbeteren.

Met vriendelijke groet,
Annie

*"In Maastricht kan ik mij helemaal uitleven
met het maken van mooie foto's"*

FOTO'S VAN ANNIE VAN STRIEN

UITGELICHT

ENCI GROEVE

Een mooie overzichtsfoto van een deel van de ENCI-groeve, tegenwoordig een uitnodigend gebied voor het maken van mooie wandelingen

RONDEEL

De vestingwerken die nog behouden zijn in Maastricht vormen een mooi plekje in het stadspark zoals het rondeel "*Haetende Nijd*"

GRAMEER

De oude Grameer in de pandhof van de Sint Servaasbasiliek.

Onlosmakelijk verbonden met Maastricht.

**Mestreech weurt sjoener
Mèr ouch groeter
Vr zien steeds miejer greun
Geve 't klimaat miejer steun**

**Kinne miejer goan oontdèkke
Op zeuk goon nao plèkke
Genete vaan zuver loch
Us hart weurt umgekoch**

**Dus laote veer same genete
Dèkser gooj dinger beslete
Carol@**

FOTO VAN DE MAAND

Februari 2021 : Regen in Maastricht

Het thema voor februari 2021 was : Regen in Maastricht. Het lijkt een niet voor de hand liggend thema, want als het flink regent nodigt dit niet uit om naar buiten te gaan en foto's te maken. Toch waren er veel mooie inzendingen. De foto die de meeste likes kreeg is gemaakt door Louis Brouwer, een herkenbaar stukje Vrijthof in de regen. De redactiekeuze ging naar de foto van Marina Nefkens, een rustige marktdag in de regen.

Louis en Marina : proficiat!

De redactiekeuze : de foto van Marina Nefkens

FOTO VAN DE MAAND

Februari 2021 : regen in Maastricht

De foto die de meeste likes heeft gekregen is gemaakt door Louis Brouwer

Maastrichtse Kruisweg uit Don Boscokerk Heugemerveld te zien in Sint Servaasbasiliek

Brochure verkrijgbaar in vier talen waaronder in 't Mestreechs'

Vanaf zondag 7 maart is een unieke 'Maastrichtse Kruisweg' te zien in de gangen van de Sint Servaasbasiliek. De kruisweg was een cadeau van de Don Bosco parochie in het Heugemerveld aan de toenmalige pastoor Jan Jansen, bij gelegenheid van zijn 25 jarig priesterjubileum in 1984. Uniek aan dit lijdensverhaal van Christus is dat het zich af speelt in Maastricht. Van deze kruisweg is een folder verkrijgbaar in het Nederlands, Duits, Engels en in 't Mestreechs'.

Nadat de Don Bosco kerk in 2017 uit de eredienst werd onttrokken, heeft het kerkbestuur van dekenale Sint Servaasbasiliek zich ontfermd over de tegeltableaus met daarop de kruisweg en gezorgd voor een toelichting in het Nederlands, Duits, Engels en in de Maastrichtse taal. Dat laatste sluit aan bij het feit dat deze kruisweg zich afspeelt in de straten van Maastricht en niet, zoals te doen gebruikelijk, in Jeruzalem. Vanaf de Minderbroedersberg loopt Jezus met zijn kruis via het Vrijthof, de Markt en het Stadspark naar de Sint Pietersberg om te eindigen op de begraafplaats aan de Tongerseweg.

Het ontwerp van de 14 staties voor deze unieke kruisweg is van de hand van de kunstenaar George Vandegoor en de tegeltableaus zijn vervaardigd door de Sphinxfabriek in Maastricht. Dat alles is te zien en te lezen in de folder die verkrijgbaar is aan de balie van de schatkamer in de Sint Servaasbasiliek.

BEELD IN MAASTRICHT

Gedenkteken Franse vluchtelingen

Op de hoek van de Nieuwenhofstraat met de Sint Pieterstraat staat het beeld "Gedenkteken Franse vluchtelingen". Het beeld, gemaakt door Huib luns en Charles Vos, werd geplaatst in 1926. Tijdens de Eerste Wereldoorlog vluchtten zo'n 5.000 Fransen naar Nederland. Meer dan 450 Fransen zijn daar in die tijd overleden, waarvan 60 in Maastricht. In 1925 werd een comité opgericht met het doel "de herinnering aan de tijdens de Eerste Wereldoorlog in Nederland gestorven Franse vluchtelingen levendig te houden". Huib Lunt kreeg de opdracht een monument te ontwerpen. Zijn ontwerp toont een vrouwenfiguur, symbool voor Nederland, die tulpen legt op een met een vlag bedekte kist. Beeldhouwer Charles Vos kapte de vrouw.

Foto : Luc van Engelshoven

VOLG JIJ ONS AL?

BERICHT VAN
FACEBOOK

Op onze facebook-pagina plaatste Andre Stijns een tekening van de Markt in Maastricht. Daarop kwamen veel reacties waaronder deze van Jolanda op de Beek :

Sjiek gedaan en erg herkenbaar

FOTO VAN
FACEBOOK

Op facebook worden heel wat foto's gedeeld van Maastricht. Wij zullen in onze volgende editities steeds een bijzondere foto plaatsen die wij op facebook gevonden hebben. Deze keer : een opname van de apostelhoeve in het Jekerdal, gemaakt door Koos Wijnants.

Vroeger en nu :
Aartshertogenstraat
Oude foto's : RHCL

'T PERELKE

met 'nne knipouch vaan Har Lamkin

"EUZE" GERD LEERS

"Euze" Gerd mèt ziene proonte ego;
mélaonge vaan Don Quichot en Köpenick,
Waors 'ne kundig-actieve 'go-go'
mèh heet ziech get te dèks verslik
Kamp, wied, e pensionada-huiske
zien eige integeriteits-prinsiep
krece steertsjes, zjus wie alle muiskes
en 't eindigde in polletiek-acute griep
Adjeu du kleine gardeofficier
zong toen de ganse raad
en dwonge häöm - néét sjoen en sjiek -
keihèl gewoen op straat

ALDE CAERTE

Door Gilbert Peters

Van leemkuilen, Elisabeth Strouven en 'de sjelen Törref'

In het Kommelkwartier ligt de circa 300 meter lange Abtstraat, door oudere Maastrichtenaren nog steevast 'Zapstraat' (of 'Zabstraat'), genoemd. Dat in oude bronnen weinig te lezen valt over de straat, wil echter niet zeggen dat hier geen of weinig historie geschreven is: een greep uit de rijkere geschiedenis van de 'Zapstraat' dan door menigeen aangenomen. De straat ligt in de 14e-eeuwse stadsuitbreiding, het relatief dunbevolkte gebied tussen de eerste en tweede stadsomwalling. In middeleeuwse bronnen wordt de Abtstraat af en toe vermeld onder de Latijnse naam 'Platea abbatis', voor het eerst in 1414. De Abtstraat dankt zijn naam vermoedelijk aan het daar gelegen land van de abt of proost van de abdij van de Sint-Servaaskerk, alhoewel deze het in dit gebied niet voor het zeggen had. Later is de straatnaam door de Maastrichtenaren verbasterd tot 'Sabstraet', Sapstraet en Zapstraat. Deze laatste naam is anno 2020 nog springlevend! Dat de straat in de Maastrichtse historie relatief weinig vermeld wordt, komt omdat het gehele gebied tussen de Brusselsestraat en de Tongersestraat meestal werd aangeduid als 'de Comment' ofwel Kommel.

In de middeleeuwen verpachtte de Abdij van Sint Servaas aan Maastrichtse burgers lapjes grond in de omgeving van de Abtstraat, waar zij dan toestemming kregen om leem te winnen. Deze leem hadden zij nodig voor de bouw en het herstel van de vakwerkmuren van hun huizen in de binnenstad. De kuilen hadden een doorsnee en diepte van circa twee meter. Later werden in deze 'leemmijn' leem gedolven voor plaatselijke steenfabriekjes ten behoeve van de productie van bakstenen. De kuilen werden later met stadsvuil gevuld en afgedekt met aarde. De grond aan de Abtstraat en omgeving had eeuwenlang ook religieuze bestemmingen. Zo werd in de onmiddellijke nabijheid het tweede Franciscanerklooster gebouwd, later rechtbank en thans in eigendom van Maastricht University. Daarna verrees het (derde) klooster van dezelfde orde tussen de Abtstraat en de Patersbaan, dat in 1971 werd afgebroken en plaats maakte voor een appartementencomplex. Ook aan de andere kant van de straat verscheen aan de Calvariestraat een kloostercomplex. Hier stichtte Elisabeth Strouven in 1628 haar klooster Calvariënberg, dat in 1675 werd uitgebreid met een kloostervleugel aan de Abtstraat. De zusters van Elisabeth Strouven wijdden zich vooral aan de verpleging van zieken, oorlogsgewonden en pestlijders.

Na de opheffing van het klooster in 1798 door de Fransen, werd hier in 1821 een armenhuis voor ouderen en gebrekkigen gevestigd. Aan de Abtstraat werd tevens een geheel nieuw ziekenhuis gebouwd. Beide gebouwen vormden later het Calvariënberg Gasthuis, waarvan het nog bestaande gebouw van het Elisabeth-huis een onderdeel was.

ALDE CAERTE

Door Gilbert Peters

Aan dezelfde kant van de Abtstraat werd in 1786 een kanonnen- en affuitenloods gebouwd, die in de 19e eeuw onderdeel werd van het Ziekenhuis Calvariënberg en thans in gebruik is als hospice. In het gebouw op de hoek Abtstraat/Calvariestraat is later tot in 2008 de gemeentelijke Sociale Dienst gevestigd geweest. Het pand wacht nu al jaren op een nieuwe bestemming. De klooster- en ziekenhuiscomplexen aan weerszijden van de Abtstraat voorkwamen een dichte bebouwing. De kloosters waren voor een groot deel 'selfsupporting' en hadden hun eigen moestuinen en boomgaarden.

Huizen werden voornamelijk aan de zijde van de Tongersestraat gebouwd. Hier trad aan het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw, net zoals op meer plaatsen in de Maastrichtse binnenstad, een ernstige verpaupering op en vervielen veel huizen tot krotten. En, zoals in zoveel van dergelijke vervallen buurten, werd ook de Abtstraat het toevluchtsoord voor zogeheten stadsfiguren, die zich nog wel tevreden stelden met de erbarmelijke toestand van de woninkjes.

De 'Sapstraet' gezien vanaf de Tongersestraat, Valentijn Klotz, 1671

De Abtstraat in 1931

ALDE CAERTE

Door Gilbert Peters

Zo woonde in een van die huisjes 'Sus d'n Törref', ook wel 'de sjelen Törref' genoemd. Als leverancier van blokken turf, die in die tijd gebruikt werden om te stoken, was een bekende figuur in Maastricht, niet in het minst doordat hij een opvallend kleine man was, scheel keek en schuil ging onder een (te) grote hoed. Met zijn handkar trok hij dagelijks door de binnenstad en omdat de kar aan het begin van de dag erg zwaar was om te duwen, ging hij gekleed in een tuigje en trok zo de kar achter zich aan. Een keer per week leverde hij ook in de Stokstraat. En dan gebeurde het wel eens, als hij aan het einde van de dag wilde teruglopen naar zijn magazijn aan de Ezelenmarkt, dat een stuk of vijf 'batteräöfkes' hem ter hoogte van het Eikelstraatje opwachtten ('Dao kump de sjelen Törref!') en in het langsrijden achter op zijn bijna lege kar sprongen. De kar kiepte omhoog en de arme 'sjele' hing spartelend in de lucht. Eer hij zijn tuigje had losgemaakt, waren de batteraove in geen velden of wegen meer te bekennen. Dat gold overigens ook voor zijn laatste blokken turf...

Bronnen:

- *Straot in, straat oet, Bèr Sondeyker;*
- *Monumentengids Maastricht, J. van den Boogaard en S. Minis;*
- *Eenige bijzonderheden omtrent straten, pleinen en bewoners van het Oude Tricht, J. Schaepkens van Riemst;*
- *Het leven in de Stokstraat, Huub Reinders;*
- *Kommelkwartier Ontsloten, Buurtplatform Kommeelkwartier.*

GILBERT PETERS

Alde Caerte Stadswandelingen Maastricht organiseert diverse stadswandelingen in Maastricht, voor kleine en grote groepen. Laat je meenemen terug in de tijd en geniet van een rondleiding langs de mooiste plekjes van de oude binnenstad. Maak kennis met het oude Stokstraatkwartier, de groene Stadswallen, het pittoreske Jekerkwartier, het sjieke Wyck en nog veel meer! Gastheer Gilbert Peters vertelt met veel enthousiasme over het heden en verleden en laat je de rijke Maastrichtse historie op een bijzondere manier herbeleven.

Foto : John kerkhofs

THUIS IN
maastricht:

Jongerenmaatjes Humanitas helpen jongeren hun weg te vinden

Als je jong bent, dan is het leven soms ingewikkeld. Je studie of je baantje vraagt veel van je, je band met je ouders verandert, je moet leren omgaan met geld en relaties en je omgeving verwacht steeds meer zelfstandigheid van je. Hoe fijn is het dan als je op iemand terug kunt vallen in deze turbulente levensfase? De Jongerenmaatjes van Humanitas staan klaar om jongeren het nodige steuntje in de rug te geven.

Al drie jaar vervult Bonnita Leisberger (30) met plezier de rol van projectcoördinator op het Humanitaskantoor in Heugemerveld. Zij koppelt Jongerenmaatjes aan jongeren en begeleidt hen in het contact. "Een Jongerenmaatje is een vrijwilliger, die op een gelijkwaardige manier sociale en praktische ondersteuning biedt aan een jongere. Enerzijds gaat het om leuke activiteiten ondernemen, een luisterend oor bieden, vragen beantwoorden en meedenken. Anderzijds sluit het Jongerenmaatje aan bij de behoefte van de jongere. Ze kunnen bijvoorbeeld samen een nieuwe hobby ontdekken, op zoek gaan naar sociale contacten of oefenen met telefoongesprekken." Jongeren van 15 tot 23 in Maastricht en de omliggende dorpen kunnen een beroep doen op een Jongerenmaatje. "Belangrijk is wel dat de jongeren vrijwillig meedoen. Ook verwachten we een bepaalde mate van communicatieve vaardigheden."

Kijk voor meer interessante artikelen op : www.thuisinmaastricht.nl

En familie en vrienden dan?

Bonnita geeft volmondig toe dat zij op die leeftijd ook weleens behoefte heeft gehad aan een Jongerenmaatje. "Vanaf mijn zestiende was ik zoekende, maar ik heb gelukkig altijd een sociaal netwerk gehad: onvoorwaardelijke liefde van mijn ouders en vriendinnen. Door dit werk besef ik hoe waardevol dit is." Het is namelijk niet vanzelfsprekend dat iedere jongere automatisch op familie, vrienden of studiegenoten terug kan vallen. Te veel jongeren leven sociaal geïsoleerd. "Bovendien gaat het niet alleen om de omvang van je sociale netwerk, maar ook om de kwaliteit ervan," vult Bonnita aan. "Het kan ook zo zijn dat je bestaande contacten je niet kunnen steunen. Denk aan ouders met bepaalde problematieken of een taalbarrière door migratie."

"Een Jongerenmaatje vertelt de ander niet wat hij moet doen, maar laat de jongere zelf bedenken wat wijs is"

Geen nieuw probleem

Jarenlang leek gebrek aan verbondenheid en de behoefte aan iemand om op terug te vallen vooral te spelen bij ouderen. Pas nu, tijdens de coronacrisis, krijgt het probleem onder jongeren meer aandacht. Toch denkt Bonnita dat het al veel langer speelt. "Er zijn jongeren die voor de coronasituatie al in isolatie leefde. Voor hen is er eigenlijk niets veranderd. Helaas is er ook een groep die nu pas echt heeft gemerkt hoe alleen ze zijn. Wat blijft er over als je niet naar school, bijbaantje of sportclub kunt gaan? Dan ben je aangewezen op de mensen die dicht bij je staan, maar dan moeten die er wel zijn..."

Vertrouwen in eigen kunnen

Veel van de Jongerenmaatjes weten waar jongeren mee zitten: zij hebben de behoefte aan een maatje zelf ook gevoeld. De motivatie om zich aan te melden is veelal het streven om iets voor een ander te kunnen betekenen. "Als je een Jongerenmaatje wilt worden, dan is het essentieel dat je het oprecht leuk vindt om er voor een ander te zijn," stelt Bonnita. "Het ligt aan de jongere welke eigenschappen er verder goed bij passen, al zijn inlevingsvermogen en betrouwbaarheid altijd belangrijk." Ook goed om te weten: een Jongerenmaatje lost geen problemen op. "Het Jongerenmaatje ondersteunt de jongere om zélf oplossingen voor problemen te zoeken. Het maatje vertelt de ander niet wat hij moet doen, maar laat hem zelf bedenken wat wijs is. Daarbij is het van belang dat het Jongerenmaatje de focus legt op wat goed gaat om de jongere vertrouwen te geven in eigen kunnen."

Jenneke van Genechten is schrijfster en vlogster, op zoek naar verhalen. Ze is van mening dat iedereen vele verhalen heeft, en helpt graag om die op de juiste manier op papier of camera te krijgen.

STORMSCHADE

Willie Lion

In het weekend van 13 en 14 maart raasde er een storm over Maastricht die met name in de omgeving van Daalhof erg krachtig was. Dit resulteerde ook in schade aan de begraafplaats aan de Tongerseweg door omgewaaide bomen en afgevalen takken. De begraafplaats werd afgesloten voor bezoekers zodat begonnen kon worden met de opruimwerkzaamheden.

STORMSCHADE

Willie Lion

OET 'T ARCHIEF VAAN PAUL BERBEN

BOERENBONT

**EEN
TUDLOZE
DECORATIE,
DIE PAST
IN ELK
INTERIEUR**

OPRIMEN **III**

N.V. KONINKLIJKE SPHINX-CERAMIQUE
481 SPHINX-REGENT MAASTRICHT HOLLAND

OET 'T ARCHIEF VAAN PAUL BERBEN

t theater aan het vrijthof

Nieuwe directeur Theater aan het Vrijthof zet eerste accenten

Brigitte van Eck rolt de rode loper uit

Het theater als 'huis van de stad' en het Vrijthof als de tuin van het theater. Brigitte van Eck, de nieuwe directeur van Theater aan het Vrijthof, wil dat elke Maastrichtenaar kan genieten van een mooie theatervoorstelling. Een theater voor iedereen, met extra aandacht voor de jeugd. Brigitte van Eck wordt de eerste vrouwelijke directeur van het Theater aan het Vrijthof. Dat is mooi meegenomen vindt ze, maar het gaat uiteindelijk om de kwaliteiten die een directeur meebrengt. Niet dat ze haar carrièrepad keurig had uitgestippeld. Ze had het naar haar zin als directeur/bestuurder van het Munttheater in Weert en was nog volop bezig het theater door de woelige baren van de coronacrisis te loodsen, toen ze van diverse kanten werd aangespoord te solliciteren. In de stad die ze goed kent omdat ze jaren werkte bij Toneelgroep Maastricht (toen nog Het Vervolg), een van de partners van het theater. "Weert en het Munttheater zitten in mijn hart", zegt ze. "Maar ik voelde gaandeweg steeds meer enthousiasme voor de vacature én om terug te gaan naar Maastricht. Eénmaal het besluit genomen, ging ik er ook vol voor." De geboren Roermondse (1969) weet dat het Maastrichtse theater zich op een kruispunt bevindt. Van Ecks voorganger Jean Boelen zou in eerste instantie waarnemend directeur zijn en daarna weer vertrekken, hij bleef ruim vier jaar en zorgde voor een solide basis. "Nu is er de kans om op deze basis nieuw beleid te maken." Natuurlijk weet Brigitte van Eck inmiddels hoe de hazen lopen in theaterland. In een middelgroot theater als Weert viste ze bij het uitreiken van het aanbod soms achter het net, al lukte het haar regelmatig om verrassende try-outs en grote namen binnen te halen. Nu staat ze bij Theater aan het Vrijthof met haar programmeursteam vooraan in de rij. Haar eigen culturele hart klopt vooral voor toneel, moderne dans en warmbloedige opera zoals haar favoriet La Traviata van Verdi. "Bij de prelude droom ik al weg en ben ik al tot tranen geroerd, en dan moet het nog beginnen", lacht ze. Ze zag de afgelopen jaren enorm veel voorstellingen, veelal in haar eigen theater als programmeur en gastvrouw van het publiek en artiesten.

t theater aan het vrijthof

Artistiek en toegankelijk aanbod

Mocht er nog iemand aan bezuinigen op Musica Sacra denken, dan zal ook zij zich hard maken voor het voortbestaan van dit prachtige festival. Voor Van Eck hoort het festival bij het theater én bij Maastricht. Aan de andere kant pleit ze ervoor om niet alleen oog te hebben voor de hoge artistieke waarde van het aanbod zoals bij Musica Sacra, maar ook om het theater meer toegankelijk te maken. Vooral jonge mensen binnenhalen om hen te laten proeven van muziek, dans en theater. Ze herinnert zich nog wel dat ze zelf als middelbare scholier verplicht naar het nogal zware toneelstuk Wachten op Godot ging. "Daarna had ik het wel voor een paar jaar gezien in de schouwburg." Het aanbod afstemmen op je publiek is van groot belang, wil ze maar zeggen. Educatie zal zeker een van haar speerpunten worden. "Het begint met een kennismaking via Bumba en Kabouter Plop en dan een verdieping via bijvoorbeeld Jeugdtheatergezelschap Het Laagland met de meer inhoudelijke theatervoorstellingen".

Brigitte van Eck wil eerst nog eens heel scherp met haar team formuleren waar het theater voor staat en waar het naartoe wil groeien. "En we mogen zichtbaarder worden. Als we toegankelijker willen worden mogen we ook letterlijk meer zichtbaar zijn. Dus letters op de gevel, geen schreeuwerige neon natuurlijk, maar stijlvol: Theater aan het Vrijthof. Laten we daarbij de rode loper uitleggen en ook onze horeca meer profileren met een mooi terras."

Sterke banden met huisgezelschappen en partners

Van Eck zal de sterke band met huisgezelschappen/partners als Opera Zuid, Sally Dansgezelschap, Toneelgroep Maastricht en philharmonie zuidnederland met warmte bekrachtigen. De samenwerking met instellingen als Jan van Eyck, Conservatorium, Toneelacademie, Kumulus en theaters in de regio juicht ze toe. De komende tijd zal de focus liggen op ontwikkelen van de toekomstvisie, samen met het team. Brigitte kijkt ook uit naar de samenwerking met André Rieu. Het Vrijthof ziet ze als de tuin van het theater. "Leeg vind ik het maar een kaal plein, als het kan zouden we er veel meer gebruik van kunnen maken."

t theater aan het vrijthof

Kansen krijgen

Het aanbod moet sterk artistiek en de grote stad waardig zijn, maar er is nog een accent dat ze nu al wil zetten. Dat gaat over de minderbedeelden in de stad en degene voor wie het om de een of andere reden niet vanzelfsprekend is om het theater te bezoeken. In Weert maakte ze budget vrij om voor deze mensen een theaterbezoek mogelijk te maken en dat wil ze weer doen. "Als je een 'huis van de stad' wil zijn moet je daar ook in willen investeren. "Ik kom uit een groot en modaal gezin, niet per se uit een cultureel nest. Mijn vader en moeder hebben altijd hard moeten werken om het gezin met vijf kinderen te onderhouden. Mijn vader overleed toen ik twaalf jaar was, en dat heeft me een relativerende kijk op het leven gegeven. Liefde voor elkaar en de medemens weegt zwaarder dan het materiële 'hebben'. Ook daarin kan het theater een rol spelen. Vandaar 'een huis van de stad'."

Warm welkom voor Brigitte van Eck nieuwe directeur Theater aan het Vrijthof

Maastricht, 15 maart 2021 – De nieuwe directeur van Theater aan het Vrijthof, Brigitte van Eck, werd vanochtend op diverse manieren verrast op haar eerste werkdag: door het trombonekwartet van philharmonie zuidnederland, een speech van Jim Janssen, wethouder Organisatie, Sociale Zaken, Ouderenbeleid en Cultuur van de Gemeente Maastricht, een live optreden van Beppie Kraft, een compilatievideo en een teamssessie met toostmoment met de collega's van het theater.

De ene verrassing na de andere

Op de prachtige koperklanken van het trombonekwartet van philharmonie zuidnederland betrad Brigitte van Eck vanochtend zichtbaar verrast en geroerd Theater aan het Vrijthof. Na deze aubade werd de nieuwe directeur bij binnenkomst verwelkomd door wethouder Jim Janssen en het managementteam van het theater. Met een smoes werd Brigitte na de koffie en gebak naar de Papyruszaal geloodst. Daar werd ze verrast door niemand minder dan Beppie Kraft die ten tonele verscheen en "Zing en lach" voor haar zong, gevolgd door een speech van wethouder Jim Janssen die zich verheugde op de samenwerking! Ook huisgezelschappen, partners en impresariaten hadden hun best gedaan om Brigitte een warm welkom te bezorgen middels het insturen van een welkomstvideo. Last but not least waren uiteraard ook de medewerkers virtueel aanwezig op haar eerste werkdag: met de letters WELKOM BRIGITTE en een glas champagne toostten de medewerkers vanuit hun huiskamers op de nieuwe directeur waarna samen met Beppie het lied "Danse tot aon ut mörrege leech" werd gezongen. Brigitte genoot zichtbaar van de vele verrassingen! Met het overhandigen van een bos bloemen door Beppie Kraft en een bedankwoord van Brigitte werd het programma afgesloten.

t theater aan het vrijthof

Ansichtkaartenactie

Overigens waren ook bezoekers van het theater indirect betrokken bij het welkomstfeest. Velen hadden namelijk gehoor gegeven aan de oproep om een Ansichtkaart naar Brigitte te sturen. De reacties waren overweldigend. De Ansichtkaarten en de vele bossen bloemen van relaties staan te prijken op het kantoor van de nieuwe directeur. Al met al een memorabele dag en een geweldige start voor een langdurige samenwerking waar eenieder naar uitkijkt!

t theater aan het vrijthof

Foto's : Jean Pierre Geusens

't STEL LEECH

door Vivianne Rijnders©

't Stèl leech

't Is zoe'nen daag dee alle sezoene in z'ch heet. De tintelfrisse kaw vaan 'ne wintermörge, crocusse en narcisse die veurjaorskleure touvere en 'ne wind dee get verdwaalde herfsblajer lösteg door de straote struit. Meh es de zon doorkump, veulste de belofte vaan de zomer. 'n Wermte die doordringk tot deep in d'n kneuk en d'ch 't gevruur en de duusternis liet vergete. Zoe'nen daag.

En op zoe'nen daag moch iech same mèt John Eijssen vaan de Cellebroederskapel 't Leech nao Slevrouw bringe. 't Stèl Leech. Stèl steit veur einzaamheid, leech verwijs nao hoop en nao 't veuroetziech op beter tije. In deze coronatied höbbe v'r allemaol steun nudeg, get extra hawvas. En de behoefte um eus naoste te helpe, veur kraanke te beie en veur geleefde die us oontvalle zien 'ne bougie te branne. Daankzij e prachteg initiatief vaan John, kin ederein noe 't Leech nao Slevrouw te bringe, um te herdinke of um krach te vraoge.

De mónnike vaan de Cellebroederskapel waore al sinds 1512 belas mèt de zörg vaan 'n aander pandemie; de pes. Ze gónge vaanoet hun kloester aon de Cellebroederstraot de binnestad in um de kraanke te verzörge en gestorvene te begraove. En umtot John 't noe meugelek maak um 't Stèl Leech vaanoet 'zien' kapel nao Slevrouw te bringe, weurt in Mestreech de geis vaan de Cellebroeders en de innege intentie en herdinking weer levend.

De brannende kengkee steit al op miech te wachte op 't altaor in de Cellebroederskapel. Euveregens is dee kengkee 'n historische olielamp aofkomsteg oet de Nederlandse noodotrösting vaan e veldlazaret in 1967 en is dus e zier passend leech. Iech bin ouch vaan 1967 dus noe veult 't nog speciaoler. Mèt de kengkee in mien hand wandele v'r vaan de Breuselsestraot via 'n sjoen rôt door de sfeervol aw straote vaan eus Mestreech nao de Slevrouwe Basiliek. 't Is stèl in de stad. Stèl, gries en kaajd. Meh 't vlemke in de kengkee verwermp mien hand en mien hart. Oondaanks tot veer euver vaan alles en nog get klasjenere, bin iech m'ch hiel erg bewus vaan dat leechske. 't Leechske wat iech nao Slevrouw bring. 't Leechske veur al mien geleefde die leie onder de coronacrisis, veur mien geleefde die neet mie onder us zien. En veur mien kleindochter, die z'ch nog gaar neet bewus is vaan wat in dee groete koeje wereld allemaol loos is. Dee groete koeje wereld boe in zie zal opgreuje. Wat veur pandemije zal zie nog goon mètmake? Welke krisisse? Mèt alle leefde die veer veur dee grummel in eus prei höbbe, kinne veer häör neet veur alle koed beheuje. Daorum is mie Leechske ouch veur eus klein Mia.

't STEL LEECH

door Vivianne Rijnders©

Slevrouw kiek nao us mèt Häöre leve lach, 't Kinneke op Häören erm lach mèt. Iech vraog miech altied aof of Ze us ech zuut. Vas wel.

V'r koupe eder 'ne bougie, make ze aon mèt 't vlemke vaan de kengkee en zètte ze veurziechteg tösse al die aander keerskes. Allemaol vlemkes veur krach, vlemkes vaan hoop en vaan wanhoop. Vlemkes vaan dankbaarheid en vlemkes vol verdreet. 'n Zie van emoties, dao veur Slevrouw. V'r blieve nog get stoon, mèt eus eige gedachte en eus eige intenties. Wat 'n rös, wat 'n vrei. En zoe wie altied es iech Slevruike opzoek, höb iech ouch noe geine zin um weg te goon. Iech wèl dat geveul vaan kortbij Slevrouw zien, vashawwe. De weldaodege rös inaoseme en krach droet pötte. Niks mote, niks hove. Loere nao de vlemkes, nao Slevrouw mèt Zjezeke en m'ch geborge veule. 't Leve evekes stèl zètte.

Weer boete puunt de tintelfrisse kaw mien wange, kondege blömkes 't veurjaor aon en liet de grijs loch stiekem e zonnesträölke door. V'r loupe trök nao de kapel oonderwijl John miech sjoen verhaole vertèlt. Iech bin dankbaar tot iech dit höb mage doen en sjrief dat in 't gastebook. Dees ervaring heet vaan dee gewoene vriedag 'nen hiele speciaole, oonvergeteleke vriedag gemaak. Iech bin 'n prachtege ervaring riever en veul miech gesterk door 't Leech. 't Stèl Leech wat iech moch bringe nao Slevrouw.

Vivianne Rijnders©

Kiek veur mie informatie op:

<https://www.coronainmaastricht.nl/het-stille-licht-in-maastricht/> Via dees site kint geer uuch ouch insjrieve um 't Leech nao Slevrouw te bringe.

STRAAT UITGELICHT : CALVARIESTRAAT

De Calvariestraat ligt in de 14e-eeuwse stadsuitbreiding van Maastricht, het relatief dunbevolkte gebied tussen de eerste en tweede middeleeuwse stadsmuur. De straat is oud, maar de naam relatief recent, omdat vroeger het gehele gebied tussen de Brusselsestraat en de Tongersestraat werd aangeduid als 'de Comment' ofwel Kommel. Waarschijnlijk vormde de straat de grens tussen de graafschap van de Vroenhof (in het zuiden) en de heerlijkheid Tweebergen (in het noorden). Tweebergen was een van de elf banken van Sint-Servaas, aanvankelijk behorend tot het bezit van het Sint-Servaaskapittel. Vanaf circa 1375 werd het gebied, waar zich al enkele huizen en boerderijen bevonden, door de bouw van de tweede middeleeuwse stadsmuur bij de ommuurde stad gevoegd. Dat de Kommel/Calvariestraat niet tot de hoofdstraten van middeleeuws Maastricht behoorde, blijkt uit het feit dat hier geen stadspoort was. De bebouwing was aanvankelijk nog spaarzaam en deels agrarisch. Hier mochten ook varkens gehouden worden, wat binnen de eerste omwalling verboden was.

De Viefpuntige Staar vaan Mestreech

De Staar sijnend euver Mestreech
 Te vinde op Logo en vlag
 En vaan Wolder tot aon De Heeg
 weurd ze hiel hoeg geach

Ze is gries/wit , verleech en straolt
 Euver alles in de ganse stad
 Zie is 't , die de sfeer bepaold
 In wat Mestreech heet en oets had.

Ouch De Geis die dreug zie oet
 Bringk 't euver op groet en klein
 Dat geit noets mie droet
 't Is e geveul in lief en brein

Eus prachtege Staar heet vief punte
 Zoeget wie 'n Hotèl vief stare
 Mer die mote mèt aonbejinge stunte
 Um al hun klante te vergare.

Eus Staar hoof dat neet te doen
 Zie trèk lui mèt häör leech vaan wiet boete de stad
 Mèt doezende tegeliek , eder seizoen
 Die 'oetstraoling' heet ze altied gehad.....

't VIZIETESTEERKE :

Vaan gebouwe ,Kaffees,pleine alles mèt sfeer.
 't Is genete vaan s'mörgens tot s'aovends ouch op straot
 Gezèlleg, mèt koffie e wijntsje of gleske beer
 Bestraold door't leech vaan Mestreechs fabrikaot !

FOTO VAN DE MAAND

Maart 2021 : Mijn favoriete stukje Maastricht

Het thema voor maart 2021 was : Mijn favoriete stukje Maastricht. Iedereen kent wel een stukje in Maastricht dat voor hem of haar tot de favoriete plekjes van de stad behoort. De foto die de meeste likes kreeg is gemaakt door Helen van den Broek. De redactiekeuze ging naar de foto van Zjeraar Vandenboorn.

De foto die de meeste likes heeft gekregen is de foto van Helen van den Broek, een foto van een ronddeel van de stadsmuur.

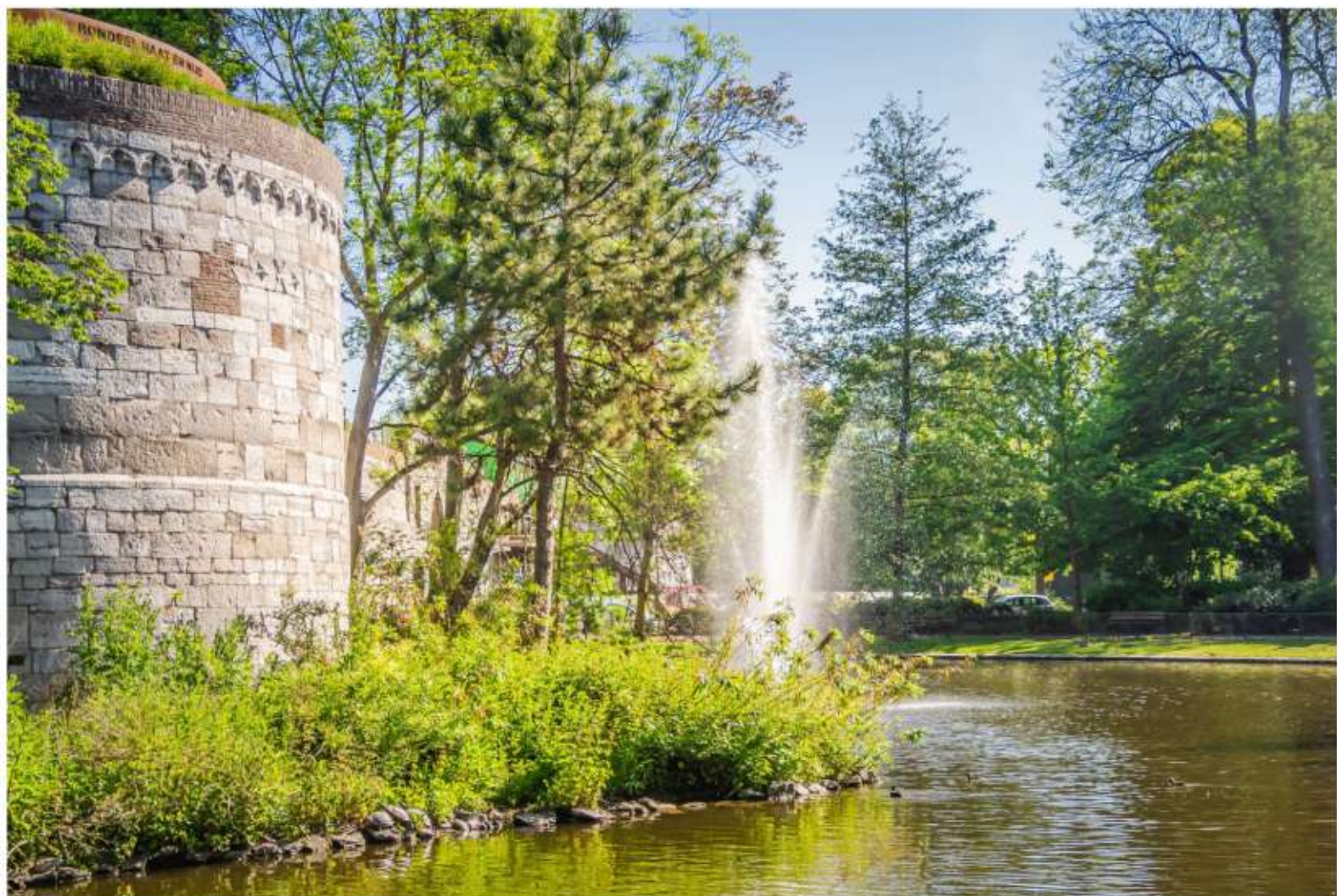

FOTO VAN DE MAAND

Maart 2021 : Mijn favoriete stukje Maastricht

De redactiekeuze ging naar de foto van het Stadhuis, gemaakt door Zjearar Vandenboorn.

Dit soort Maastrichtse afbeeldingen zijn leuk om te ontdekken tijdens het wandelen en versterken het Maastricht gevoel.

FOTOGRAAF AAN HET WOORD...

Marlou Mommers

EN ROUTE

Een beetje beschamend heb ik de uitnodiging voor dit interview aangenomen. Waarom : ik ben geen fotograaf, geen professionele en zelfs geen hobby-fotograaf.

De foto's die ik wel eens op de FaceBook-pagina post, zijn foto's 'en route', gemaakt met mijn gsm. Om het passieve van mijn zittend beroep te compenseren, maak ik frequent wandelingen in en om Maastricht.

De onderwerpen van mijn foto's zijn niet bijzonder uniek, maar wel mooi : de bezienswaardigheden en natuur in en om Maastricht en soms een festiviteit in Maastricht.

Echt op zoek voor een fotocompositie ga ik dus niet, maar ik noem het zelf het geluk hebben van op het juiste moment, op de juiste plek, met de juiste omstandigheden zijn. Dat levert dan soms een mooie foto op. Jaren geleden vertelde me een beroepsfotograaf dat voor een beroepsfotograaf maar één op de 1000 foto's lukt. Zo kritisch ben ik uiteraard niet en mag ik ook niet zijn, omdat ik geen professionele apparatuur gebruik. En ondanks dat je een gsm-foto niet met een professionele foto mag vergelijken mbt techniek, betekent dat niet dat je met een gsm-foto niet een bepaalde sfeer kunt vangen voor het wow-effect.

Opvallend vond ik het dan ook dat een foto, die ik in december had gepost van de boom van Rieu en de Oeverwal, heel veel vragen aan mij opleverde mbt de parameters waarmee ik de foto had gemaakt. Bv belichtingstijd, lens, filter, kleurencorrectie, etc. Sommigen vragers geloofden gewoon niet dat het een onbewerkt gsm-foto was. Tot 2 jaar geleden was ik in het bezit van een spiegelreflexcamera, aangeschaft voor foto's huis-tuin-en-vakantiekiekjes. En de laatste jaren fotografeerde ik, als supporter van mijn oudste zoon en zijn vrienden, hun sportmomenten, o.a. Ironman en andere triatlons. Maar helaas, na een val heeft die camera het begeven. Ik heb echter nog niet overwogen een nieuwe camera te kopen, omdat ik tevreden ben met mijn gsm-foto's en het gemak ervaar van een gsm in mijn jaszak ipv een fotoestel meeslepen.

Casueel is dat ik de eerste 25 jaar van mijn werkend bestaan heel veel foto's heb gemaakt. Geen gewone foto's, maar röntgenfoto's. Misschien ga ik over een paar jaar, na mijn pensioen, wel weer een goede camera kopen om technisch betere en dus mooiere foto's te maken. Want het leuke aan het maken van foto's vind ik, dat je wordt uitgedaagd om goed en anders om je heen te kijken en te genieten van al het moois dat de wereld, zeker us Mestreech, te bieden heeft.

Geniet van je fotomomentjes.

Marlou Mommers

"De onderwerpen van mijn foto's zijn niet bijzonder uniek, maar wel mooi"

FOTO'S VAN MARLOU MOMMERS

UITGELICHT

VRIJTHOF

In deze foto komt voor mij alles van Maastricht samen : historie, tradities, religie, jong&oud, saamhorigheid en vooral trots. En actueel : op dit moment is de noodkist een symbool voor hoop op betere tijden. (foto van Heiligdomsvaart 2018)

JEKER

Het park is al generaties lang de wandelplek voor Maastrichtenaren. waarbij elke generatie op dezelfde locatie, vaak dezelfde foto maakt. De laatste metamorfose maakt het park veel 'lichter en opgeruimder'.

WATERPOORT

Bij het waterpoortje denk ik altijd aan toneelgordijnen die open gaan en je nieuwsgierig lokken naar het decor, De Maasboulevard en OLV-kerk in dit geval.

Limburgs Jeugd Symfonie Orkest

ONLINE
FESTIVAL

ROSANNE PHILIPPENS

DOMINIC SELDIS

DOMINIQUE VLEESHOUWERS

RENE HENKET

2021
APRIL
9 - 19

www.ljso.nl

Limburgs Jeugd Symfonie Orkest

ONLINE FESTIVAL

LJSO ONLINE FESTIVAL

Met trots presenteren we een educatief festival in coronatijd: het eerste LJSO Online Festival. Enkele van de meest gerenommeerde Nederlandse musici geven webinars voor (aspirant)leden van het Limburgs Jeugd Symfonie Orkest.

Meld je aan via orkestmanager@ljsso.nl

Het programma:

- 9 april 20.00 uur - Dominic Seldis - solo contrabas Koninklijk Concertgebouworkest, jurylid Maestro
- 12 april 20.00 uur - Rene Henket - trompettist Johann Strauss Orkest
- 15 april 20.00 uur - Dominique Vleeshouwers - slagwerker, winnaar Dutch Music Award 2020
- 19 april 20.00 uur - Rosanne Philippens - internationale viool soliste

Zet vooral ook allemaal alvast 17 april, 20.00 uur in uw agenda!

Dan houden we samen een educatieve en muzikale pubquiz via ons facebook kanaal, met leuke prijzen te winnen!

Voor meer informatie kijk op www.ljsso.nl

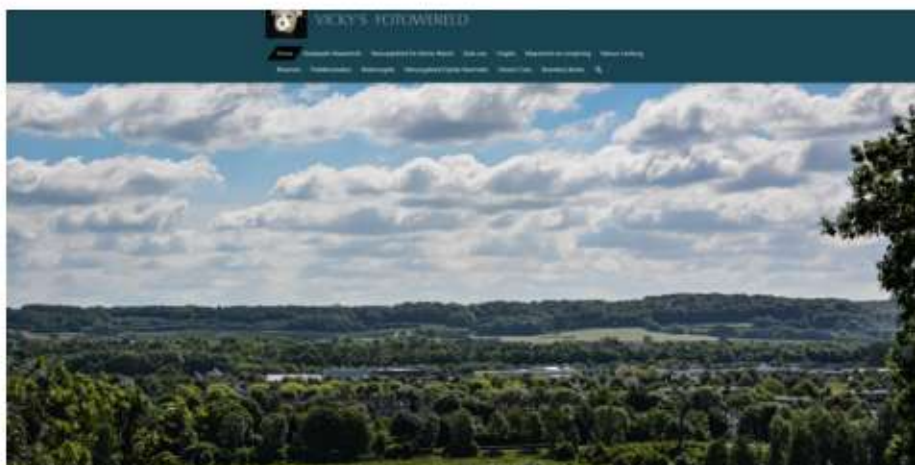
VICKY FOTOWERELD

Vicky Beckers

Effe voorstellen, ik ben Vicky Beckers en woonachtig in het prachtige Maastricht (Heugem). Fotografie is mijn grote hobby. Ik ben amateur en met name natuur, gebouwen en steden hebben mijn grote voorkeur. Fotograferen mensen / feesten is niet mijn ding. Het is elke keer weer een uitdaging om objecten zo goed mogelijk in beeld te brengen, maar het geeft een grote voldoening als dit dan ook lukt (volgens mijn beeld op dat moment). voorbeeld: Ik ben 1 jaar lang elke zondagochtend vroeg naar de binnenstad gegaan om gebouwen etc. te fotograferen, waarom: omdat ik een gebouw wil fotograferen en niet de mensen die rond dit gebouw lopen / staan.

Ik heb onlangs een website opgezet, om iedereen de gelegenheid te geven een kijkje te nemen in 'Vicky's fotowereld': Foto website: www.vickyfotowereld.nl

Maastricht en omgeving is zo mooi dat je elke keer weer verrast wordt door de schoonheid en ik nooit klaar zal zijn met fotograferen Maastricht en omgeving. Enkele foto's die ik gemaakt heb en een beetje kenmerkend zijn met wat ik bedoel met fotografie volgens mijn visie.

VICKY FOTOWERELD

Foto : George Vogelaar

**Jouw foto op de voor- of
achterpagina van de
volgende editie?**

Stuur je mooiste foto naar :
info@maastrichtdigitaal.com.
Zet in de onderwerpregel :
coverfoto en wie weet staat
jouw foto straks op de voor- of
achterpagina van de volgende
editie.

LET OP : uiterste inzenddatum
30 mei 2021

